

La Guerra Civil

Presentació

Quan em van comunicar a primer de Batxillerat que havia de fer el treball de recerca, em va venir la idea de fer-lo de la Guerra Civil Espanyola. Així doncs, vaig decidir aquest tema perquè sempre m'ha interessat la història, sobretot en l'àmbit bèl·lic. Quan vaig començar a fer el treball de recerca em vaig dirigir a l'arxiu històric de Balaguer per poder trobar tota la informació possible que fos de vital importància a l'hora d'elaborar el treball. Malgrat el meu entusiasme inicial, em vaig trobar amb el primer obstacle, ja que a l'arxiu no hi ha gaire informació referent a les batalles o guerres que van tenir lloc a la vila de Camarasa i als seus voltants durant la Guerra Civil. El motiu era que durant la Guerra no s'escrivien, i les poques coses que s'escriuen es van perdre.

Així doncs, després de parlar amb la meva tutora del treball i de comentar-li el problema amb què em trobava, vam estar mirant com podíem enfocar de nou el treball, i per aquest motiu vam decidir d'ampliar-ne l'objectiu. D'aquesta manera, el meu treball de recerca es basaria en la Guerra i en la Postguerra a la comarca de la Noguera, buscant informació sobre la famosa «Lleva del Biberó», i la «Guerra del Merengue». També buscaré informació sobre la Guerra que no està gaire analitzada i que pot ser curiosa, com per exemple el paper de les dones durant la Guerra o els cartells propagandístics de l'època.

L'objectiu del meu treball consistia a ampliar els meus coneixements sobre aquesta guerra i poder investigar les batalles que hi va haver a la zona de Camarasa i als voltants. Així doncs, abans que us endinseu en el meu treball de recerca, crec que és important aclarir el que penso fer, sobretot poder esbrinar què és tot el que va passar aquí, perquè ho van viure les nostres famílies i és interessant conèixer aquesta part de la història. Cal tenir present que encara que molta gent no hi pensa, fa relativament poc que ha acabat la guerra. Només cal fixar-nos en els nostres avis o besavis, que encara tenen molt present a la seva memòria els fets i l'experiència d'haver viscut una guerra. Sempre m'ha agradat la història i penso que és una gran oportunitat per estudiar amb profunditat el que realment va passar aquí, a la nostra terra, en el nostre petit país.

Metodologia

El meu treball es divideix en dues parts, la teòrica i la pràctica. La part teòrica consta dels següents apartats: concepte de guerra civil, bàndols, comandants, forces, causes, inici de la Guerra, materials de guerra, el paper de les dones a la Guerra, la Lleva del Biberó, la Batalla del Segre, l'exili, la postguerra i les condicions de la postguerra i les baixes.

En la segona part, la pràctica, he fet dues entrevistes. La primera, a una dona de Tremp que va viure la Guerra i em va explicar les seves vivències des del seu punt de vista. Per tenir una visió totalment diferent, també vaig entrevistar un home de Camarasa que es va exiliar a l'Argentina i que m'explicà com va ser el fet de marxar de casa amb 6 anys i com va viure la tornada a Catalunya. A més, em va facilitar un recull de les seves memòries de la infància, les quals vaig llegir, i en vaig fer un breu resum com si fos un dietari.

Cos del treball

En la part teòrica, he explicat el concepte de guerra civil per entrar en situació en el treball. A continuació, he aclarit els bàndols i els elements de què disposava cada bàndol, com els comandants, les forces... Tot seguit he explicat les causes que van originar la Guerra, juntament amb el començament del conflicte. I he explicat també els materials que es van utilitzar a la Guerra, com les diferents armes, utensilis... Per altra banda, he volgut incidir en el paper de les dones a la Guerra, ja que va ser important i original; per aquest motiu, aquest tema és un dels apartats més llargs del treball, on explico què feien les dones, els drets que tenien i què van aconseguir durant la Segona República. Més endavant faig una aproximació a un concepte relacionat amb la Guerra Civil: la Lleva del Biberó. Principalment, em centro a esbrinar

el seu origen i explico la justificació del seu nom. Per altra banda, faig una breu descripció de les seves funcions a la Guerra, així com la notorietat que hi van tenir. Tot seguit explico la Batalla del Segre, perquè no es pot entendre aquesta batalla sense la funcionalitat de la Lleua del Biberó, ja que la seva participació va ser molt destacable i de vital importància gairebé a les acaballes del conflicte. Un dels últims apartats és l'exili, un fenomen important durant la Guerra, ja que moltes persones van haver d'abandonar el país per por a ser morts o represaliats. Abans de finalitzar el treball, dedico un apartat a explicar la dura etapa de la Postguerra, incloent-hi estadístiques importants i explicant què feien les famílies per tirar endavant. Per acabar, també faig una conclusió final dels resultats de la Guerra: les baixes que hi va haver, quin va ser el bàndol vencedor, etc.

Pel que fa a la part pràctica, he entrevistat persones que van viure la Guerra per tal de conèixer el que va passar a partir de testimonis reals, com ho van viure i què feien. He fet dues entrevistes, una sobre la Guerra i l'altra sobre l'exili, per tal de tenir més varietat a l'hora de dur a terme una aproximació a la Guerra Civil des d'un punt de vista més sentimental. A més a més, he dut a terme un recull de les memòries de la infància d'un home de Camarasa que es va exiliar a l'Argentina. La meua intenció és reescriure aquestes memòries com si es tractés d'un dietari personal.

Conclusions

Sempre m'ha agradat la història i crec que aquesta era una bona oportunitat per desenvolupar un tema que m'agradés, així que gràcies a aquest treball ho he pogut dur a terme. He volgut saber més sobre una guerra que ha marcat molt la societat espanyola i que segurament és l'episodi més negre de tota la seva història. Està molt present en la memòria dels ancians que encara són vius, només cal fixar-nos en els nostres avis, per exemple.

En la part teòrica, a part d'estudiar la Batalla del Segre, la més propera a Camarasa, també he procurat fer recerca de coses que no es tenen tant en compte, i que en realitat són igual d'importants i interessants, com el paper de les dones a la Guerra, o l'armament que es va utilitzar a la Guerra. Crec que són punts molt curiosos de la Guerra i ajuden a entendre-la millor. També m'ha agradat veure les circumstàncies en les quals es va produir la Guerra. Crec que és molt interessant i que hem d'aprendre del nostre passat, veure com els conflictes poden anar augmentant i acabar transformant-se en una guerra d'aquestes dimensions. Hem de tenir en compte que només fa 80 anys de la Guerra, i que encara en fa molts menys de la dictadura franquista que va privar els ciutadans de moltíssimes llibertats, i de les atrocitats comeses per culpa seva. Penso que el millor és estar assabentat del passat del país, per tal d'evitar que un fet tan catastròfic es pugui repetir. També crec que hem de

tenir en compte els grans esforços que han fet els ciutadans per obtenir els drets dels quals gaudim avui en dia, ja que molts s'hi han deixat la vida.

En pocs anys hem fet un gran progrés democràtic i hem de continuar lluitant pels nostres drets i per una societat justa.

Tot i que m'ha agradat molt fer recerca de la Guerra, el que més m'ha agradat són les entrevistes que he fet a la part pràctica. No hi ha res millor que el fet algú que ha viscut la Guerra te l'expliqui de primera mà, sentir un testimoni real. Em sento molt afortunat d'haver pogut parlar amb persones que van viure aquest conflicte. Realment, ha estat una lliçó de vida i ho he gaudit molt. Les sensacions que et transmeten amb les seves paraules, l'empatia que sents en veure'ls parlar d'assumptes delicats... Tant de bo la gent estigués més informada sobre el que va passar fa relativament poc i reflexionés sobre tot el que ha costat aconseguir el que gaudim avui en dia. Com ja he dit, tenir un testimoni real de la Guerra és impressionant, sobretot si tenim en compte que d'aquí a escassos anys aquesta gent ja no hi serà. Les entrevistes han estat moments molt macos que no oblidaré mai.

Webgrafia

– <http://www.buxaweb.com/historia/temes/escat/guerracivil.htm> – https://ca.wikipedia.org/wiki/Guerra_Civil_Espanyola – https://es.wikipedia.org/wiki/Bombardeo_de_L%C3%A9rida – <https://arqueopatas.files.wordpress.com/2012/06/el-papel-de-la-mujer-en-la-guerra-civil-espac3b101a1.pdf> – http://www.laguerracivilenelaula.paramnesia.es/LAGUERRACIVILENELAULA/LA_GUERRA_CIVIL_files/mujer-guerracivil.pdf – https://ca.wikipedia.org/wiki/V%C3%ADctimes_de_la_Guerra_Civil_Espanyola – <http://centros1.pntic.mec.es/ies.maria.moliner3/guerra/historia.htm> – <http://www.buxaweb.com/historia/temes/escat/guerracivil.htm> – <http://grupsderecerca.uab.cat/vidaguerra/content/treball-de-recerca-de-batxillerat> – <http://www.bellera.cat/tdr/exemples/els%20presoners.pdf> – https://ca.wikipedia.org/wiki/Exili_republic%C3%A0_espanyol – http://www.marcjimenez.com/Sergi_Chafer_Buzzi/Testimonis_de_l_exili_del_39.pdf – <http://blogs.sapiens.cat/socialsenxarxa/2011/06/29/les-condicions-de-vida-a-l%E2%80%99espanya-franquista-de-la-postguerra/> – <http://www.guerracivil.cat/ESPAIS/Merengue-Camarasa-Guerra-Civil.htm> – <https://www.youtube.com/watch?v=pjx109cgNgM> – <http://visionesdeferrolterra.blogspot.com.es/2014/02/la-ultima-singladura-del-crucero.html> – <http://www.buxaweb.com/historia/temes/escat/franquisme-cat.htm> – <http://www.iesmontilivi.net/arees/Ciencies%20Socials/web/2Bat/HistoriaComuna/apunts/11%20GuerraCivil/ConseGuerraCivil.pdf> – http://blogs.cpnl.cat/divendresalvespre/files/2012/03/literatura_catalana_postguerra.pdf – <http://blocs.xtec.cat/recerca4/la-dona-a-la-guerra-i-la-postguerra/> – <http://www.guerracivil1936.galeon.com/mujeres.htm>.

BIBLIOGRAFIA:

– HURTADO, V.; SEGURA, A.; VILLARROYA, J. *Atles de la guerra civil a Catalunya*. Barcelona: Edicions DAU, 2012. – TERMES, J.; CÒNSUL PORREDON, A. *La guerra civil a Catalunya (1936-1939)*. Barcelona: Grup 62, 2008. – TARRADELLAS, J. *Crònica de la guerra civil a Catalunya*. Barcelona: Edicions DAU, 2008. – MARTÍN RAMOS, J. L. *Territori capital. La guerra civil a Catalunya (1937-1939)*. Barcelona: L'Avenç, 2015.